

Grunder för fristående examen

**SPECIALYRKESEXAMEN INOM
INREDNINGSBRANSCHEN
2008**

Grunder för fristående examen

**SPECIALYRKESEXAMEN INOM
INREDNINGSBRANSCHEN
2008**

© Utbildningsstyrelsen 2008

Edita Prima Oy

Helsingfors 2008

ISBN 978-952-13-3887-8 (häft.)

ISBN 978-952-13-3888-5 (pdf)

DNR   **26/011/2008**

FÖRESKRIFT   **Iakttas som förpliktande**

DATUM   **25.8.2008**

Giltighetstid
                          fr.o.m. .15.9.2008 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten att
utfärda föreskriften bygger
L 631/1998 13 § 2 mom

Upphäver Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR SPECIALYRKESEXAMEN INOM INREDNINGSBRANSCHEN

Utbildningsstyrelsen har beslutat om grunderna för Specialyrkesexamen inom inredningsbranschen. Examensgrunderna ska iakttas fr.o.m. 15.9.2008.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

När utbildning som förbereder för en fristående examen anordnas, beslutar utbildningsanordnaren om innehållet i utbildningen och ordnandet av utbildningen i enlighet med examensgrunderna. Den som deltar i utbildningen ska som en del av utbildningen beredas möjlighet att avlägga en fristående examen.

Generaldirektör

Timo Lankinen
TIMO LANKINEN

Undervisningsråd

Hanna Ketonen
HANNA KETONEN

INNEHÅLL

Kapitel 1

Fristående examina	7
1 § Anordnande av fristående examina	7
2 § Avläggande av fristående examen	7
3 § Grunderna för fristående examen	7
4 § Personlig tillämpning i fristående examen	8
5 § Bedömning av yrkesskickligheten i fristående examen	8
6 § Betyg	8
7 § Utbildning som förbereder för fristående examen.....	9

Kapitel 2

Uppbyggnaden av specialyrkesexamen inom inredningsbranschen	10
1 § Examensdelarna	10

Kapitel 3

Kraven på yrkesskicklighet i specialyrkesexamen inom inredningsbranschen och grunderna för bedömningen	11
1 § Planering och genomförande av ett inredningsprojekt	11
a) Krav på yrkesskicklighet	11
b) Mål och kriterier för bedömningen	11
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	13
2 § Ledning av ett inredningsprojekt.....	13
a) Krav på yrkesskicklighet	13
b) Mål och kriterier för bedömningen	13
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	14
3 § Företagsamhet.....	15
a) Krav på yrkesskicklighet	15
b) Mål och kriterier för bedömningen	15
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	16
4 § Inrednings- och möbeltextilier.....	17
a) Krav på yrkesskicklighet	17
b) Mål och kriterier för bedömningen	17
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	18
5 § Byggande av inredning	19
a) Krav på yrkesskicklighet	19
b) Mål och kriterier för bedömningen	19
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	21

6 §	Behandling av inomhusytor.....	21
	a) Krav på yrkesskicklighet	21
	b) Mål och kriterier för bedömningen	21
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	23
7 §	Möbler	23
	a) Krav på yrkesskicklighet	23
	b) Mål och kriterier för bedömningen	23
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	25
8 §	Montering av fartygsinredning.....	26
	a) Krav på yrkesskicklighet	26
	b) Mål och kriterier för bedömningen	26
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	28

Kapitel 1

FRISTÅENDE EXAMINA

1 § Anordnande av fristående examina

Examenskommissionerna som tillsätts av Utbildningsstyrelsen och består av representanter för arbetsgivare, arbetstagare, lärare och vid behov självständiga yrkesutövare ansvarar för anordnandet och övervakningen av fristående examina samt utfärdar examensbetyg. Examenskommissionerna gör ett avtal om anordnande av fristående examina med utbildningsanordnarna och vid behov med andra sammanslutningar och stiftelser. Fristående examina kan inte anordnas utan giltigt avtal med examenskommissionen.

2 § Avläggande av fristående examen

Fristående examen avläggs genom att examinanderna vid examenstillfällena i praktiska arbetsuppgifter påvisar det kunnande som förutsätts i examensgrunderna. Varje examensdel ska bedömas skilt för sig. Bedömningen görs som ett samarbete mellan representanter för arbetsgivare, arbetstagare och undervisningssektorn. Inom branscher där det är vanligt med självständiga yrkesutövare tas även denna part i beaktande vid valet av bedömare. Bedömningen godkänns slutligen av examenskommissionen. Examensbetyg kan beviljas då examinanden har avlagt alla examensdelar som krävs med godkänt vitsord.

3 § Grunderna för fristående examen

I examensgrunderna fastställs vilka delar och eventuella kompetensområden som hör till examen, uppbyggnaden av examen, den yrkesskicklighet som krävs i de olika examensdelarna, bedömningsgrunderna (målen och kriterierna för bedömningen) samt sätten att påvisa yrkesskicklighet.

En examensdel utgör ett delområde inom yrket som går att avskilja från den naturliga arbetsprocessen till en självständig helhet som kan bedömas. Kraven på yrkesskicklighet som beskrivs i de olika examensdelarna koncentrerar sig på de centrala funktionerna och verksamhetsprocesserna inom yrket samt på yrkespraxis inom den aktuella branschen. De omfattar även färdigheter som allmänt behövs i arbetslivet, till exempel sociala färdigheter.

Målen och kriterierna för bedömningen är härledda ur kraven på yrkesskicklighet. Målen för bedömningen anger de kunskapsområden som man vid bedömningen fäster särskild vikt vid. Definitionen av dessa mål underlättar också bedömningen av den aktuella arbetsprocessen. Bedömningen ska täcka alla de mål för bedömning som beskrivs i examensgrunderna. Kriterierna för bedömningen bestämmer den kvalitativa och kvantitativa nivån på en godkänd prestation.

Sätten att påvisa yrkesskicklighet innehåller preciserande anvisningar om avläggandet av examen. Yrkesskickligheten påvisas i allmänhet i autentiska arbetsuppgifter. Sätten att påvisa yrkesskicklighet kan innehålla direktiv för bl.a. hur en examensprestation vid behov kan kompletteras så att alla krav på yrkesskicklighet blir beaktade.

4 § Personlig tillämpning i fristående examen

Utbildningsstyrelsen har utfärdat en särskild föreskrift om personlig tillämpning.

5 § Bedömning av yrkesskickligheten i fristående examen

Vid bedömning av yrkesskickligheten är det viktigt att ingående och noggrant granska hur examinanderna visar att de kan det som examensgrunderna förutsätter i kraven på yrkesskicklighet för den aktuella examensdelen. Vid bedömningen tillämpas de bedömningskriterier som fastställts i examensgrunderna. Bedömarna ska mångsidigt använda sig av olika och i första hand kvalitativa bedömningsmetoder. Används endast en metod, blir resultatet inte nödvändigtvis tillförlitligt. Vid bedömningen beaktas bransch- och examensspecifika särdrag i enlighet med examensgrunderna. Om examinanderna har tillförlitliga utredningar om tidigare påvisat kunnande, granskar bedömarna hur de motsvarar kraven på yrkesskicklighet i examensgrunderna. Bedömarna föreslår för examenskommissionen att kunnandet erkänns som en del av examensprestationen. Examenskommissionen fattar det slutliga beslutet om erkännande av tidigare påvisat kunnande som tillförlitligt utretts.

Bedömning av yrkesskicklighet är en process där insamling av bedömningsmaterial och dokumentering av bedömning spelar en viktig roll. Representanter för arbetslivet och lärare gör på trepartsbasis en noggrann och mångsidig bedömning. Examinanderna ska klart och tydligt få veta hur bedömningsgrunderna tillämpas i deras eget fall. De ska också ges möjlighet att själva bedöma sina prestationer. Examensarrangören gör upp ett bedömningsprotokoll över examensprestationen för den aktuella examensdelen som undertecknas av bedömarna. Till en bra bedömningsprocess hör också att efter detta ge examinanderna respons på prestationerna. Det slutliga bedömningsbeslutet fattas av examenskommissionen.

Bedömare

De personer som bedömer examinandernas yrkesskicklighet ska ha god yrkeskunskap inom det aktuella området. Examenskommissionen och examensarrangören kommer överens om bedömarna i avtalet om anordnande av fristående examen.

Rättelse av bedömning

Examinanderna kan inom lagstadgad tid anhålla om rättelse av bedömning av den examenskommission som ansvarar för den aktuella examen.

En skriftlig begäran om rättelse riktas till examenskommissionen. Examenskommissionen kan efter att ha hört bedömarna besluta om en ny bedömning. Det går inte att genom besvär anhålla om ändring av examenskommissionens beslut som gäller rättelse av bedömning.

6 § Betyg

Examenskommissionen beviljar examensbetyg och betyg för en eller flera avlagda examensdelar. Betyg över deltagande i förberedande utbildning ges av utbildningsanordnaren. Utbildningsstyrelsen har utfärdat direktiv om vilka uppgifter som ska framgå ur betyg för fristående examina, utbildning som förbereder för fristående examen och läroavtalsutbildning.

Betyg för en eller flera examensdelar ges på begäran. Examensbetyget, liksom betyget för en eller flera avlagda examensdelar, undertecknas av en representant för examenskommissionen och en representant för examensarrangören.

En anteckning om avlagd fristående examen i ett av Utbildningsstyrelsen godkänt yrkesbevis är ett intyg över avlagd examen som är jämförbart med ett examensbetyg. Examensarrangören skaffar och undertecknar yrkesbeviset. Yrkesbeviset är avgiftsbelagt för examinandena.

7 § Utbildning som förbereder för fristående examen

Det går formellt sett inte att ställa förhandsvillkor i fråga om utbildning för dem som deltar i fristående examina. Examina avläggs ändå huvudsakligen i samband med förberedande utbildning.

Förberedande utbildning ska anordnas i enlighet med examensgrunderna. Utbildningen och examenstillfällena ska planeras utgående från examensdelarna. Den som deltar i utbildning som förbereder för fristående examen ska ges möjlighet att delta i examenstillfällena och avlägga fristående examen som en del av utbildningen.

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV SPECIALYRKESEXAMEN INOM INREDNINGSBRANSCHEN

1 § Examensdelarna

För att få examensbetyg över specialyrkesexamen inom inredningsbranschen förutsätts att examinanderna avlagt **fyra** examensdelar med godkänt vitsord. Examinanderna ska välja ett av kompetensområdena inrednings- och möbeltextilier, byggande av inredning, behandling av inomhusytor, möbler eller montering av fartygsinredning.

SPECIALYRKESEXAMEN INOM INREDNINGSBRANSCHEN				
<i>Examinanderna väljer ett av de fem kompetensområden som ingår i examen</i>				
KOMPETENS- OMRÅDE Inrednings- och möbel- textilier	KOMPETENS- OMRÅDE Byggande av inredning	KOMPETENS- OMRÅDE Behandling av inomhusytor	KOMPETENS- OMRÅDE Möbler	KOMPETENS- OMRÅDE Montering av fartygs- inredning
Efter att examinanderna valt kompetensområde, avlägger de fyra obligatoriska examensdelar enligt följande:				
1. Planering och genomförande av ett inred- ningsprojekt	1. Planering och genomförande av ett inred- ningsprojekt	1. Planering och genomförande av ett inred- ningsprojekt	1. Planering och genomförande av ett inred- ningsprojekt	1. Planering och genomförande av ett inred- ningsprojekt
2. Ledning av ett inrednings- projekt	2. Ledning av ett inrednings- projekt	2. Ledning av ett inrednings- projekt	2. Ledning av ett inrednings- projekt	2. Ledning av ett inrednings- projekt
3. Företagsamhet	3. Företagsamhet	3. Företagsamhet	3. Företagsamhet	3. Företagsamhet
4. Inrednings- och möbeltextilier	5. Byggande av inredning	6. Behandling av inomhusytor	7. Möbler	8. Montering av fartygsinredning

Kapitel 3

KRAVEN PÅ YRKESKICKLIGHET I SPECIALYRKESEXAMEN INOM INREDNINGSBRANSCHEN OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN

1 § Planering och genomförande av ett inredningsprojekt

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Examinanderna kan göra upp en plan för ett inredningsarbete.	Planering av inredningsarbete Examinanderna <ul style="list-style-type: none"> • förstår sin roll i projektets planeringsprocess och samarbetar med fackmän inom olika områden • kan tolka och använda byggritningar och -dokument som anknyter till projektet • kan i sin plan beakta utgångspunkterna samt inverkan av rumsfaktorer som ljus, material, färger och former • kan på fri hand skapa en åskådlig skiss samt på dator en tredimensionell modell eller miniatyrmodell, på basis av vilka det går att diskutera om inredningslösningar med de olika parterna • är stil- och trendmedvetna på ett kritiskt sätt • kan motivera sina lösningar i inredningsplanen • kan göra upp förteckningar och kartor över material, färger, möbler och tillbehör som används i projektet • kan utarbeta arbetsbeskrivningar och ritningar för det egna kompetensområdet som behövs i projektet • kan använda modern datateknik som hjälp vid planeringen och dokumenteringen av projektet • kan göra upp en realistisk kostnadsberäkning för arbetet.
Examinanderna kan utföra inredningsarbete.	Utförande av inredningsarbete Examinanderna <ul style="list-style-type: none"> • kan skaffa de material, produkter och redskap som behövs i projektet på ett ekonomiskt och ändamålsenligt sätt • tar i anskaffningsskedet i beaktande underhållet av produkterna/materialen enligt användningsobjekt

	<ul style="list-style-type: none"> • kan vid behov beakta bestämmelser om offentlig upphandling • kan tidsplanera sina egna arbetsskeden i samarbete med andra som arbetar i projektet • kan utföra sitt arbete högklassigt och fulländat • kan kritiskt granska kvaliteten på sitt arbete • kan arbeta ekonomiskt och systematiskt samt följa med kostnadsutvecklingen under projektets gång • kan iaktta reglerna om arbetarskydd och ser till att arbetsmiljön är ren och snygg samt kan använda maskiner och apparater rätt och tryggt.
<p>Examinanderna är innovativa i sitt arbete.</p>	<p>Kreativitet och innovativitet Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan vid planeringen eller genomförandet av arbetet vid behov föreslå alternativa lösningar som kunden har nytta av • kan flexibelt lösa problemsituationer som uppstår i projektet • kan mångsidigt utnyttja sitt kunnande vid planeringen och genomförandet av projektet.
<p>Examinanderna kan handla konstruktivt och ansvarsfullt med beaktande av miljövård, både ur nationellt och globalt perspektiv.</p>	<p>Hållbar utveckling Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • beaktar i sina projekt inom inredningsbranschen principen för hållbar utveckling, väljer t.ex. hållbara, etiskt producerade material och produkter • kan handla och fatta beslut med tanke på en produkts livscykel • kan sortera avfall som uppkommer i projekt på lämpligt sätt för att möjliggöra korrekt avfallshantering • kan iaktta miljövänliga arbets- och tillvägagångssätt samt i mån av möjlighet använda miljövänliga material som kan återvinnas • kan organisera återvinning och återanvändning av inredningselement, såsom möbler, textilier och lampor som tas ur bruk • känner till vilka kanaler för återvinning av inredningsmaterial som finns inom området.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanderna påvisar i allmänhet sin yrkesskicklighet i den här examensdelen genom att de utför arbeten inom kompetensområdena 4–8 (4 § Inrednings- och möbeltextilier, 5 § Byggande av inredning, 6 § Behandling av inomhusytor, 7 § Montering av fartygsinredning eller 8 § Möbler) i sedvanliga arbetsmiljöer eller som separata arbetsprestationer i sådan omfattning att deras kunnande tillförlitligt kan konstateras motsvara de fastställda kraven på yrkesskicklighet, såväl med avseende på praktiska som på nödvändiga teoretiska kunskaper. Till den del yrkesskickligheten som krävs i examensdelen inte kan påvisas i examensprestationen, kompletteras prestationen med hjälp av intervjuer, uppgifter eller andra tillförlitliga metoder.

Även om examinanderna har avlagt yrkesexamen inom inredningsbranschen i enlighet med Utbildningsstyrelsens föreskrift Dnr 34/011/2007, ska de ändå för att få den här examensdelen (1 §) i specialyrkesexamen inom inredningsbranschen godkänd, utföra arbeten inom det kompetensområde de valt så att kunnandet tillförlitligt kan konstateras. I detta fall bedöms inte kraven på yrkesskicklighet inom kompetensområdet (4–8 §).

2 § Ledning av ett inredningsprojekt

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Examinanden kan leda, bedöma och utveckla verksamheten i ett inredningsprojekt.	Projekthantering Examinanderna <ul style="list-style-type: none"> • kan kritiskt granska kundernas behov och krav • kan planera en realistisk tidtabell för ett projekt • kan följa med hur målen och verksamhetsplanerna genomförs och reagera flexibelt på förändringsbehov, så att projektet framskrider och blir klart inom utsatt tid • kan förhandla och leda möten effektivt och interaktivt och respekterar motparternas rättigheter • kan planera överlåtandet och överlåta produkten av projektet till kunden • kan leda och utveckla arbetarskyddet och miljövarlden inom sitt ansvarsområde • kan handla i enlighet med arbetslagstiftning och kollektivavtal • kan samla in heltäckande kundrespons samt göra upp en plan för eftergranskning, garantireparation och underhåll

	<p>Organisering av arbetet</p> <p>Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda sin tid effektivt inom arbetets olika delområden • kan fastställa tillräckliga resurser för arbetet, såsom rum, utrustning och transporter • kan fastställa antalet arbetstagare som behövs i projektet. <p>Samarbetsfärdigheter</p> <p>Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan aktivt skapa nya och upprätthålla gamla kundkontakter och samarbetsrelationer samt bidra till projektets image på ett positivt sätt • kan aktivt samarbeta med kunder, planerare och projektpersonal för att åstadkomma produkter, tjänster och kundlösningar • kan ge konstruktiv och utvecklande respons till arbetsgruppen • kan leda olika situationer med beaktande av människors olikhet och olika kulturer. <p>Kommunikation</p> <p>Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan rapportera om projektet skriftligt och muntligt • kan uttrycka sig ledigt på svenska eller finska och dessutom på något annat språk som är viktigt inom inredningsbranschen.
--	--

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanderna påvisar sin yrkesskicklighet genom att de leder ett inredningsprojekt i sådan omfattning att arbetet tillförlitligt kan konstateras motsvara kraven på yrkesskicklighet. Till den del yrkesskickligheten som krävs i examensdelen inte kan påvisas i examensprestationen, kompletteras prestationen med hjälp av intervjuer, uppgifter eller andra tillförlitliga metoder.

3 § Företagsamhet

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna kan bedöma sina personliga färdigheter och möjligheter att eventuellt verka som företagare inom inredningsbranschen.</p>	<p>Bedömning av de egna företagarfärdigheterna Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • vet hurdana personliga färdigheter som bidrar till att man lyckas som företagare och kan specificera och utvärdera sina egna förutsättningar att verka som företagare • kan vägleda av sakkunniga göra upp en utvecklingsplan för sig själv som företagare inom inredningsbranschen.
<p>Examinanderna kan granska branschen och de möjligheter och risker som är förknippade med inledande och utvecklande av företagsverksamhet.</p>	<p>Utredning och utveckling av verksamhetsförutsättningarna för ett företag Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • har satt sig in i branschen så att de kan granska dess framtidsutsikter och utveckling samt möjligheterna på marknaden med tanke på inledande av egen företagsverksamhet • kan bedöma det eventuella egna företagets lönsamhet och livsduglighet • har klart för sig en företagares ansvar och förpliktelser.
<p>Examinanderna känner till olika sätt att inleda företagsverksamhet på samt olika företagsformer och kan utarbeta en affärsidé eller en utvecklingsplan för sitt företag.</p>	<p>Uppgörande av en affärsidé eller utvecklingsplan Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan jämföra olika sätt att inleda företagsverksamhet på eftersom de känner till de vanligaste lösningarna i Finland, t.ex. företagsformer, startprocedurer samt ansvar och risker och kan diskutera om alternativen för sin egen eventuella företagsverksamhet med sakkunniga • kan tillsammans med sakkunniga utveckla en affärsidé eller utvecklingsplan för sitt företag och vet hurdana ekonomiska, produktionsmässiga och psykiska resurser genomförandet av planen kräver • kan tillsammans med sakkunniga bedöma om den egna planen har möjligheter att lyckas.

Examinanderna kan skapa kund- och nätverksrelationer.	<p>Kund- och nätverksrelationer</p> <p>Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan överväga olika alternativ och utgående från sina möjligheter bygga upp kund-, leverantörs- och övriga nätverksrelationer som är viktiga för företagets kontinuitet • kan göra utkast till avtal med ovan nämnda nätverkspartner genom att anlita sakkunniga.
Examinanderna kan handla enligt de viktigaste företagsekonomiska principerna.	<p>Ekonomisk verksamhet</p> <p>Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan vidta åtgärder som främjar ett företags lönsamhet och prissätta tjänster också med beaktande av marknadsrelaterade faktorer • kan tolka ett företags bokslut med avseende på kapital, tillgångar, solvens och resultat samt överväga möjligheterna att utveckla den ekonomiska verksamheten, vid behov i samarbete med sakkunniga
Examinanderna kan utnyttja sakkunnigtjänster.	<p>Sakkunnigtjänster</p> <p>Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan för grundande av ett företag och i verksamhetens olika skeden skaffa den information och de sakkunnigtjänster som behövs.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Vid avläggandet av denna examensdel är det centrala att examinanderna kan utvärdera sina egna förutsättningar att verka som företagare inom inredningsbranschen. De kan granska förutsättningarna för att företagsverksamheten ska lyckas, utarbeta en affärsidé eller utvecklingsplan för sitt företag och beräkna om den tilltänkta verksamheten skulle vara lönsam och försörja företagaren.

Yrkesprovet består av en affärsidé eller utvecklingsplan för ett eget företag, kompletterad med utredningar, alster och rapporter om förutsättningar och risker som är förknippade med verksamheten samt med dokument som beskriver processens gång. I den här examensdelen ingår även examinandens personliga utvärdering och plan för utveckling av de egna möjligheterna och förutsättningarna att verka som företagare inom inredningsbranschen.

Yrkesprovet fördjupas genom ett samtal med sakkunniga, där man preciserar förutsättningarna den blivande eller verksamma företagaren inom inredningsbranschen har för att genomföra affärsidén eller utvecklingsplanen. Till den del yrkesskickligheten som krävs i examensdelen inte kan påvisas i examensprestationen, kompletteras prestationen med hjälp av intervjuer, uppgifter eller andra tillförlitliga metoder.

Bedömningen sker som ett samarbete mellan näringslivets parter, sakkunniga inom företagsamhet och representanter för utbildningen.

4 § Inrednings- och möbeltextilier

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna kan tolka en formgivares arbetsritningar och planera arbetsutförandet.</p>	<p>Planering av arbetet, arbetsbeskrivningar och arbetsplaner Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan arbeta i enlighet med arbetsbeskrivningar och planeringsdirektiv • kan tolka arbetsritningar och utgående från dem göra upp en plan för tillverkning av textilierna samt räkna materialåtgången • känner till mönster- och ritningsbeteckningar • känner till olika upphängningsmekanismer för gardiner samt olika persiennsystem och kan sakkunnigt presentera olika alternativ för kunden med beaktande av kundens önskemål • känner till kringutrustning inom branschen och kan förhandla med kunden om användningen av den.
<p>Examinanderna vet vilka krav objektet, kunden och arbetet ställer på materialen i inrednings- och möbeltextilier.</p>	<p>Materialkännedom Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan välja lämpligt material för objektet utgående från de krav objektet och kunden ställer • tar i anskaffningsskedet i beaktande underhållet av produkterna/materialen enligt användningsobjekt • känner till olika inredningsmaterial, t.ex. tyger, läder och plaster samt materialens ursprung och egenskaper • känner till extra tillbehör och vad de används till • beaktar hur olika material beter sig och iakttar brandsäkerhetsföreskrifterna (SK; skyddsklass) • kan beakta hur material beter sig vid användning, vård och tvätt • kan beakta materialens inverkan då de väljer arbetsmetoder.
<p>Examinanderna kan använda arbetsredskap, maskiner och apparater som används för tillverkning, montering och fästning av inrednings- och möbeltextilier och vet vad arbetarskydd innebär.</p>	<p>Trygg användning och service av arbetsredskap Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till och kan använda ändamålsenliga sy- och specialmaskiner samt andra apparater

	<ul style="list-style-type: none"> • kan underhålla och ställa in en symaskin för användning samt välja nål och pressarfot efter material • kan använda både tryckluftsdreven och elektrisk häftpistol för att fästa tyget eller klädseln på möblerna • känner till arbetarskyddsföreskrifterna inom branschen och handlar enligt dem • kan använda maskiner och apparater på ett tryggt sätt.
<p>Examinanderna behärskar planering, dimensionering, tillskärning och sömnad av inredningstextilier.</p>	<p>Tillverkning Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan planera möbelöverdrag, gardiner och övriga inredningstextilier innan tillskärning • kan ekonomiskt och planenligt dimensionera inredningstextilier som inte kräver särskilt mönster • kan skära till produkter noggrant och så att materialåtgången minimeras • kan välja rätta verktyg för tillskärning • kan tillverka produkter på ett produktivt och ekonomiskt lönsamt sätt • kan på ett högklassigt sätt tillverka gardiner, såsom raka gardiner, plissé-, panel- och rullgardiner • kan tillverka bäddtextilier, bordstextilier samt dekorations- och sittkuddar • kan ta isär och montera ihop inredningen eller möblen som ska kläs • kan klä en stol, soffa eller andra sittmöbler med fast klädsel • kan tillverka löstagbar sitsklädsel • kan finslipa produkterna innan de överläts och monteras • kan fästa gardinskenor och -stänger • kan montera färdiga gardiner • kan montera vägg- eller inredningsskivor som ska kläs • kan montera inredningstextilier på väggar och inredning • kan beakta kundens önskemål i arbetet.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanderna avlägger examensdelen enligt en på förhand uppgjord och godkänd plan genom att de utför de aktuella arbetena i sedvanliga arbetsmiljöer i sådan omfattning att

deras kunnande tillförlitligt kan konstateras motsvara kraven på yrkesskicklighet. Prestationen i examensdelen Inrednings- och möbeltextilier kan omfatta inrednings- och möbeltextilier i lägenheter, inrednings- och möbeltextilier på fartyg eller inrednings- och möbeltextilier i till exempel offentliga lokaler, såsom restauranger, festlokaler och -salar eller kontor. Examens prestationen ska omfatta alla textilier och all stoppad inredningsklädsel som finns i det rum där yrkesprovet avläggs.

Examensdelen avläggs helst i samband med examensdelen Planering och genomförande av ett inredningsprojekt (kap.3. 1 §). Då examensdelen avläggs i samband med andra examensdelar, ska den som anordnar examenstillfället se till att bedömningen går att avskilja till en egen helhet. Till den del yrkesskickligheten som krävs i examensdelen inte kan påvisas i examensprestationen, kompletteras prestationen med hjälp av intervjuer, uppgifter eller andra tillförlitliga metoder.

5 § Byggande av inredning

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna kan planera sitt arbete till kunden med beaktande av allmänna bestämmelser och direktiv inom byggbranschen.</p>	<p>Arbetsplanering och lagstiftning Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan arbeta i enlighet med arbetsbeskrivningar och planeringsdirektiv • kan använda arbetsritningar och –beskrivningar då de planerar sitt arbete • kan göra upp en genomförbar arbetsplan • känner till Finlands byggbestämmelsesamling • känner till de allmänna kvalitetskraven (RYL) på inomhusbyggande och byggande av stomkonstruktioner • kan arbeta enligt bestämmelser och kvalitetskrav • känner till och följer arbetarskyddsföreskrifter och -direktiv • är tillräckligt insatta i byggnadsfysik så att de vet betydelsen av fuktisolering vid byggande av inredning • kan yrka på att en expert utför arbetena i de fuktiga utrymmena • förstår vad moduldimensionering innebär och använder det i sitt arbete.
<p>Examinanderna känner till och kan bearbeta de vanligaste materialen för mellanväggar och mellantak, färdiga och halv-färdiga byggnadsdelar, tillbehör och överdragsmaterial som används eller har använts inom byggbranschen.</p>	<p>Materialkännedom Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de skivmaterial som används i mellanväggar • känner till stommaterialen i bärande mellanväggar som byggts under olika perioder

	<ul style="list-style-type: none"> • känner till övriga byggmaterial som allmänt används eller har använts till lätta mellanväggar av trä • känner till och kan bearbeta bygg- och inredningsskivor som används vid inomhusbyggande • känner till listmaterial och -modeller samt olika sätt att montera lister • är insatta i skillnaderna mellan olika fönster och dörrar gällande användningssyfte • känner till föreskrifterna om värmeisolering • kan bearbeta material rätt och ekonomiskt.
Examinanderna kan använda maskiner och apparater inom byggbranschen på ett tryggt sätt.	<p>Trygg användning och service av arbetsredskap Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda och underhålla de vanligaste maskinerna, apparaterna och verktygen inom byggbranschen på ett korrekt och tryggt sätt • är insatta i arbetarskyddsföreskrifterna som berör branschen och kan handla enligt dem.
Examinanderna kan beakta arbetarskyddet i sitt arbete.	<p>Tillverkning: Beaktande av arbetarskydd Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • iakttar arbetarskyddsföreskrifterna för byggbranschen i sitt arbete • iakttar arbetarskyddsföreskrifter som berör enskilda apparater i sitt arbete.
Examinanderna kan göra öppningar i bärande mellanväggar och täcka dem.	<p>Tillverkning: Tillverkning av bärande mellanväggar Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan täcka en öppning genom att mura eller genom en träkonstruktion • kan göra de förberedelser som arbetet kräver, d.v.s. mätningar och markeringar • kan göra öppningar i väggar enligt direktiv och med beaktande av säkerhets- och hållbarhetsfrågor.
Examinanderna kan sänka tak. De kan riva och bygga lätta mellanväggar och inkapslingar.	<p>Tillverkning: Sänkning av tak och tillverkning av lätt mellanvägg Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till konstruktionen i sänkta tak och lätta mellanväggar • kan lägga skivor, panel eller brädor på

	<p>sänkta tak och lätta mellanväggar enligt en plan</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan ändamålsenligt bygga inkapslingar för olika rör och ledningar med beaktande av rummets inredning, användning och helhet.
<p>Examinanderna kan montera lister samt fönster och dörrar i rum.</p>	<p>Tillverkning: Montering av lister samt dörrar och fönster Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan montera lister i ett rum genom att använda lämpliga material och modeller och med beaktande av planerna och kundens önskemål • kan montera fönster och dörrar.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanderna avlägger examensdelen genom att de utför de aktuella arbetena i sedvanliga arbetsmiljöer eller genom separata arbetsprestationer i sådan omfattning att deras kunskande tillförlitligt kan konstateras motsvara kraven på yrkesskicklighet. Ur examensprestationen ska också framgå examinandernas beredskap och förmåga att omvandla och tillämpa sina kunskaper och färdigheter i varierande förhållanden och verksamhetsmiljöer. Till den del yrkesskickligheten som krävs i examensdelen inte kan påvisas i examensprestationen, kompletteras prestationen med hjälp av intervjuer, uppgifter eller andra tillförlitliga metoder.

Examensdelen avläggs helst i samband med examensdelen Planering och genomförande av ett inredningsprojekt (kap.3. 1 §). Då examensdelen avläggs i samband med andra examensdelar, ska den som anordnar examenstillfället se till att bedömningen går att avskilja till en egen helhet.

6 § Behandling av inomhusytor

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna kan planera ytbehandlingen de utför med beaktande av de allmänna bestämmelserna inom ytbehandlings- och byggbranschen.</p>	<p>Planering av arbetet Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beakta kundens behov i sitt arbete • kan arbeta i enlighet med arbetsbeskrivningar och planeringsdirektiv • kan göra upp en arbetsplan och tidtabell för ytbehandlingsarbetet i sin helhet • kan utarbeta lämpliga målningsbeskrivningar för alla ytor • kan utarbeta användbara arbetsbeskrivningar för alla fönstermålningsarbeten • kan utföra förhandsplanering av tapetsering

	<ul style="list-style-type: none"> • känner till de allmänna kvalitetskraven inom målningsbranschen (RYL) och kan utnyttja informationen i sitt arbete.
<p>Examinanderna känner till de material som används vid inomhusarbeten inom ytbehandlingsbranschen. De kan beakta de krav kunden, miljön och objektet ställer på användningen av material.</p>	<p>Materialkännedom Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de vanligaste materialen som används för mellanväggar • kan beakta hur miljöförhållanden och användning inverkar på valen av ytbehandlingsmaterial • kan diskutera och presentera olika alternativa material för ytbehandling inomhus • kan skaffa tilläggsinformation om material inom branschen • kan välja rätta material för ytbehandling inomhus med beaktande av kundens önskemål och användningsmål • kan beräkna materialåtgången vid målning- och tapetseringsarbeten • behärskar förvaring och avfallshantering av ytbehandlingsmaterial.
<p>Examinanderna vet namnet på de vanligaste arbetsredskapen och apparaterna som används inom ytbehandlingsbranschen. De kan använda dem vid målning och lasering av vägg-, tak- och möbelytor samt fönster- och dörrkonstruktioner.</p>	<p>Trygg användning och service av arbetsredskap Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda de vanligaste handverktygen rätt • kan använda arbetsredskap och apparater med beaktande av arbetarskyddet • kan använda skyddsutrustning i arbetet, t.ex. munskydd • kan efter användning underhålla redskapen, såsom penslar och rullar, på korrekt sätt.
<p>Examinanderna kan utföra ytbehandling inomhus på vägg-, tak-, golv- och möbelytor samt fönster- och dörrkonstruktioner på ett för varje yta lämpligt sätt och med beaktande av miljöförhållanden och arbetarskydd.</p>	<p>Tillverkning Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • iakttar arbetarskyddsföreskrifterna som berör ytbehandlingsbranschen i sitt arbete • iakttar arbetarskyddsföreskrifter som berör enskilda apparater i sitt arbete • behärskar rengörings- och skyddsåtgärder som föregår målning • kan göra avgränsningar • kan måla möbler enligt kvalitetskraven (RYL, Målning) • kan utföra lasering (t.ex. vattenburen lasylack) • kan måla möbler

	<ul style="list-style-type: none"> • kan måla möbelytor med vattenspädbar möbelfärg • kan måla fönsterbågar • kan måla dörrytor enligt kvalitetskraven (RYL, Målning) • kan mönsterpassa mönstertapeter och sätta upp tapeter utgående från anvisningarna på förpackningen • kan belägga golv i torra utrymmen eller t.ex. området mellan köksskåp med plattor • kan ytbehandla trä- och betonggolv med täckande eller genomskinligt ytbehandlingsmedel • kan lägga ett parkett- eller laminatgolv som består av lameller.
--	---

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Behandling av inomhusytor i den här examensdelen innebär ytbehandling, såsom målning, lasering eller ytdekorerering av väggar, tak, golv, dörrar, fönster och fasta möbler. Till kraven på yrkesskicklighet i denna examensdel hör också att belägga tak- och väggytor med tapeter och andra beläggningsmaterial för väggar.

Examinanderna avlägger examensdelen genom att de utför de aktuella arbetena i sedvanliga arbetsmiljöer eller genom separata arbetsprestationer i sådan omfattning att deras kunnande tillförlitligt kan konstateras motsvara kraven på yrkesskicklighet. Ur examensprestationen ska också framgå examinandernas beredskap och förmåga att omvandla och tillämpa sina kunskaper och färdigheter i varierande situationer och verksamhetsmiljöer. Till den del yrkesskickligheten som krävs i examensdelen inte kan påvisas i examensprestationen, kompletteras prestationen med hjälp av intervjuer, uppgifter eller andra tillförlitliga metoder.

Examensdelen avläggs helst i samband med examensdelen Planering och genomförande av ett inredningsprojekt (kap.3. 1 §). Då examensdelen avläggs i samband med andra examensdelar, ska den som anordnar examenstillfället se till att bedömningen går att avskilja till en egen helhet.

7 § Möbler

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Examinanderna kan planera fasta och fristående möbler för en vald lokal och en kunds behov.	Planering av arbetet Examinanderna <ul style="list-style-type: none"> • kan presentera och motivera olika möbelalternativ för kunden • kan läsa och tolka inredningsplaner samt byggnads- och möbelritningar och, i fall något ska ändras, göra korrigeringar i

	<p>dem som berör det egna arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan då de planerar möbler beakta anvisningarna i byggnadsdirektiv och myndighetsföreskrifter om till exempel el- och brandsäkerhet, vattenisolering, glas och eldstäder • vet hurdant utrymme hushållsmaskiner kräver så att allt fungerar kländerfritt i ett färdigmonterat kök • kan planera fastsättningen av möbler samt provningar, täckskivor, serviceluckor och inkapslingar innan monteringen • kan planera och organisera olika arbetsskeden till en fungerande helhet • kan beställa och ta emot fast inredning • kan välja ändamålsenliga sätt att skaffa de planerade möblerna • kan planera enskilda fristående och fasta möbler som hör till och kompletterar inredningshelheten • känner till leveransvillkoren för möbler • känner till logistiken i samband med transport av möbler och kan arrangera den.
<p>Examinanderna känner till möbeltyper och -koder samt möblers struktur.</p> <p>Examinanderna vet vilka krav objektet, kunden och arbetet ställer på möbelmaterialen.</p>	<p>Materialkännedom Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar de vanligaste benämningarna, typerna och förkortningarna på möbler enligt formgivning och tillverkning • känner till material, struktur och utrustning hos möbler • kan välja rätt bearbetnings- och fastsättningsmetoder för olika material • kan vid val av material beakta behoven hos den som använder lokalen samt städ- och underhållskrav.
<p>Examinanderna kan använda de arbetsredskap som behövs inom branschen.</p>	<p>Trygg användning och service av arbetsredskap Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan på rätt och tryggt sätt använda de vanligaste handmaskinerna, arbetsredskapen, maskinerna och apparaterna för tillverkning, hopsättning, montering och fastsättning av möbler • kan underhålla och förvara verktyg rätt • kan på rätt sätt använda de vanligaste

	teknikerna för tätning och fastsättning som behövs vid montering.
Examinanderna behärskar de olika arbets-skedena och arbetsmetoderna vid hopsätt-ning och montering av möbler samt vid tillverkning av en kompletterande, enskild möbel.	<p>Tillverkning Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utföra kontrollmätningar på arbets-objektet, t.ex. längden på skivor, raket-ten på väggar och behövlig utrymmes-reservation • kan montera ihop fristående möbler och placera dem på plats enligt planen • kan montera ihop fast inredning och montera den på plats med beaktande av alla VVSE-konstruktioner, tätningar och skydd • kan montera och justera möbeldelar, spisar och maskiner i rak linje med beaktande av sneda, ojämna och dåligt bärande ytor • kan avlägsna spår som uppstått under monteringen, lägga på ytmaterial, finslipa fogar samt täcka med skivor och lister • kan planera enskilda, fristående och fasta möbler som hör till och kompletterar inredningshelheten • kan arbeta tillräckligt raskt och ekono-miskt lönsamt.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

I den här examensdelen visar examinanderna att de kan planera, dimensionera, skaffa och tillverka fasta och fristående möbler till lägenheter och offentliga lokaler, såsom restauranger, kontor, festsalar eller till speciella lokaler, t.ex. båtar eller husvagnar och -bilar.

Sådana möbler är till exempel fast inredning i kök och badrum, fristående möbler i kontor, såsom olika förvaringsmöbler och bord, samt förvaringsmöbler, säten och hyllor i fartyg och husvagnar. Examinanderna sätter ihop och monterar fast inredning i kök eller badrum och tillverkar andra behövliga möbler som hör till den valda lokalen, såsom en hylla, ett skåp eller en hurts.

Examinanderna avlägger examensdelen genom att de utför de aktuella arbetena i sedvanliga arbetsmiljöer eller genom separata arbetsprestationer i sådan omfattning att deras kunnande tillförlitligt kan konstateras motsvara kraven på yrkesskicklighet. Till den del yrkesskickligheten som krävs i examensdelen inte kan påvisas i examensprestationen, kompletteras prestationen med hjälp av intervjuer, uppgifter eller andra tillförlitliga metoder.

Examensdelen avläggs helst i samband med examensdelen Planering och genomförande av ett inredningsprojekt (kap.3. 1 §). Då examensdelen avläggs i samband med andra examensdelar, ska den som anordnar examenstillfället se till att bedömningen går att avskilja till en egen helhet.

8 § Montering av fartygsinredning

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Examinanderna känner i huvuddrag till planeringsprocessen vid fartygsinredning, hur arkitektens synpunkter omsätts i praktiskt arbete.</p>	<p>Planering av arbetet Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan läsa och tolka isolerings- och inredningsritningar samt ventilations- och vattenritningar som finns i det grundläggande planeringsmaterialet i den utsträckning de egna arbetsuppgifterna det kräver • vet vilka faktorer som inverkar på materialval och strukturer, t.ex. den planerade användningsmiljön • kan arbeta i en multinationell arbetsgemenskap tillsammans med andra yrkesgrupper, såsom rörmontörer, ventilationsmontörer, isolerare, kabelbanemontörer och elmontörer.
<p>Examinanderna känner till och kan använda arbetsredskapen inom branschen rätt och med beaktande av arbetarskyddet.</p>	<p>Trygg användning och service av arbetsredskap Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan välja ändamålsenliga arbetsmetoder och -redskap för alla arbetskedan • kan använda maskiner, apparater, arbetsredskap och mätinstrument på rätt sätt och hantera dem varsamt • kan vid tillverkning av delar använda gradsax, böjningsmaskin, geringssåg och svetsutrustning tryggt och korrekt • iakttar arbetarskyddsföreskrifterna för byggbranschen i sitt arbete • iakttar arbetarskyddsföreskrifter som berör enskilda apparater i sitt arbete.
<p>Examinanderna kan välja och använda material som används inom inredningsbranschen.</p>	<p>Materialkännedom och -användning Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till och kan bearbeta inredningsmaterial för fartyg, såsom rostfritt stål, RHS-rör, aluminiumprofiler och -lister, aluminiumsandwichelement, förzinkad stålplåt, plastöverdragna och målade skivor, aluminium, ytbehandlade skivor, trä och träbaserade skivor • kan välja material och tillbehör enligt arbetsritningar, direktiv och enligt vad arbetsobjektet kräver samt använda dem ekonomiskt och ta hand om avfallet

	<ul style="list-style-type: none"> • kan använda rostfria stålqualiteter som används i inredningsarbeten • känner till grundreglerna för inbyggt brandskydd, såsom strukturen i A-, B- och C-skott • känner till skott som förhindrar bränder och ventilationsdrag samt känner till fyrametersregeln för skott • kan hantera avfall som uppkommer i arbetet på korrekt sätt.
<p>Examinanderna kan inreda fartyg. De kan arbeta enligt arbetsritningar och direktiv.</p>	<p>Tillverkning Examinanderna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan arbeta enligt arbetsritningar och direktiv, yrkesmässigt och raskt • vet vilka kvalitetskrav som ställs på arbetsobjektet och arbetar enligt det • kan i sitt arbete beakta de olika inredningsobjektens speciella karaktär, t.ex. fastsättningen av olika delar i hyttavdelningarna, modulbyggda bardiskar och takelement, hygienkrav i kök, t.ex. USPH-kraven (United States Public Health), jordning i tekniska rum, såsom styrhytt eller ventilationsrum samt kraven på korrosionsskydd vid val av material och fastsättningsteknik • kan skåla golv rätt och mäta trösklar med avvägnings- eller laseravvägningsinstrument • kan bestämma vidhäftningen på rätta ställen och svetsa ihop dem enligt svetsdatabladet (WPS) • kan isolera luftkanaler och skott som förhindrar drag • kan installera kabelbanor enligt ritningar • kan fästa modulära sandwichelement och göra väggar, tak och golv av dem • kan fästa möbler och inredning rätt enligt ritningar och direktiv • kan installera färdiga hytt- och WC-element på ett fartyg • känner till och identifierar känsliga inredningsmaterial och kan skydda dem rätt • kan utföra kälsvetsning enligt svetsregler och direktiv med elektrosvetsning (111), MAG-svetsning (135) och MAG-rörellekrosvetsning (136) samt pinnbultsvets-

	ning (fästpinnar, fästbultar) <ul style="list-style-type: none"> • kan finslipa arbetet, t.ex. silikonfogar och reparationsmålningar samt rengöra med användning av kemikalier som lämpar sig för materialen • kan arbeta under press • har ett giltigt kort för heta arbeten och ett arbets säkerhets kort.
--	---

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Med inredning av fartyg avses i den här examensdelen inredning av olika rum på fartyg, såsom hytter, restauranger och kök samt olika aktivitets- och sällskapsrum. Inredningen av fartyg sker delvis redan i varvsdockan men det egentliga arbetet görs först när fartyget ligger vid utrustningsbryggan. Det sista arbetet utförs ofta först när fartyget är på väg till beställaren. Arbetet vid inredningsskedet är mångsidigt och utmanande. I tillverkningskedet däremot störs arbetet av att det är bråttom och av att andra arbetstagare, anställda av varvet eller någon underleverantör, också arbetar med inredning och övriga arbetsuppgifter i samma lokaler.

Yrkesskickligheten påvisas i autentiska arbetsuppgifter. Bakgrunds- och tilläggs kunskaper samt behärskandet av de föreskrifter som berör arbetet kan också bedömas skilt för sig. I denna examensdel krävs ett kort för heta arbeten och ett arbets säkerhets kort. Till den del yrkesskickligheten som krävs i examensdelen inte kan påvisas i examensprestationen, kompletteras prestationen med hjälp av intervjuer, uppgifter eller andra tillförlitliga metoder.

Examensdelen avläggs helst i samband med examensdelen Planering och genomförande av ett inredningsprojekt (kap.3. 1 §). Då examensdelen avläggs i samband med andra examensdelar, ska den som anordnar examenstillfället se till att bedömningen går att avskilja till en egen helhet.

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

Utbildningsstyrelsen
Pb 380
00531 Helsingfors
tfn: 040 348 7555
www.utbildningsstyrelsen.fi